

Αθήνα, 9 Ιανουαρίου 2018

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό: α) Οικονομικών
β) Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Θέμα: «Αξιοπιστία και διαφάνεια του Προγράμματος Δημόσιων Κληρώσεων»

Τον Δεκέμβριο του 2016, στο πλαίσιο της γενικότερης πολιτικής ενίσχυσης των ηλεκτρονικών πληρωμών, με στόχο τον περιορισμό της φοροδιαφυγής, θεσπίστηκε από την Κυβέρνηση το πρόγραμμα δημόσιων κληρώσεων. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 70 του Ν. 4446/2016 που δημοσιεύτηκε την 22 Δεκεμβρίου του 2016 στο ΦΕΚ Α' 240, περιέχεται η σχετική διάταξη, ενώ στην ΠΟΛ. 1161 με ημερομηνία 9/10/2017 (ΦΕΚ Β' 3657) περιγράφονται αναλυτικά οι λεπτομέρειες του προγράμματος. Μεταξύ άλλων, αναφέρονται ως Φορέας υλοποίησης του προγράμματος η Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Δ.ΗΛΕ.Δ.) της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), οι δικαιούχοι συμμετοχής, η μέθοδος υπολογισμού των λαχμών και ο τρόπος υλοποίησης των κληρώσεων.

Ειδικότερα αναφέρεται ότι το πλήθος των λαχμών προσδιορίζεται κλιμακωτά, με βάση το άθροισμα των ποσών που αντιστοιχούν στο σύνολο των μηνιαίων συναλλαγών, ως εξής:

- Για συνολικό άθροισμα μέχρι εκατό (100) ευρώ, ένας (1) λαχνός για κάθε ένα (1) ευρώ.
- Για τα επόμενα τετρακόσια (400) ευρώ, ήτοι συνολικό άθροισμα από εκατόν ένα (101) ευρώ μέχρι πεντακόσια (500) ευρώ, ένας (1) λαχνός για κάθε δύο (2) ευρώ.
- Για τα επόμενα πεντακόσια (500) ευρώ, ήτοι συνολικό άθροισμα από πεντακόσια ένα (501) ευρώ μέχρι χίλια (1000) ευρώ, ένας (1) λαχνός για κάθε τρία (3) ευρώ.
- Για το υπερβάλλον ποσό, ήτοι συνολικό άθροισμα πάνω από χίλια ένα (1001) ευρώ, ένας (1) λαχνός για κάθε τέσσερα (4) ευρώ.

Σε κάθε κλήρωση αναδεικνύονται χίλιοι (1.000) τυχεροί λαχνοί και χίλιοι (1.000) αναπληρωματικοί. Σε περίπτωση που περισσότεροι από έναν τυχεροί λαχνοί ανήκουν στον ίδιο συμμετέχοντα, αυτός δικαιούται το έπαθλο μόνο μία φορά. Οι υπόλοιποι τυχεροί λαχνοί στην περίπτωση αυτή, αντικαθίστανται από τους αναπληρωματικούς λαχνούς. Για τον τρόπο υλοποίησης των κληρώσεων αναφέρεται ότι οι κληρώσεις πραγματοποιούνται είτε δημόσια με ειδική μηχανική κληρωτίδα, είτε με ηλεκτρονικό τρόπο, σε συνεργασία με ανεξάρτητο πιστοποιημένο φορέα.

Στο ανωτέρω πλαίσιο κατά το έτος 2017 πραγματοποιήθηκαν ένδεκα (11) κληρώσεις που αντιστοιχούσαν στους μήνες Ιανουάριο έως και Νοέμβριο. Αναλυτικότερα την 30η Νοεμβρίου 2017 πραγματοποιήθηκε η πρώτη κλήρωση που αντιστοιχούσε στο μήνα Οκτώβριο, ενώ την 24η Δεκεμβρίου 2017 πραγματοποιήθηκαν συνολικά 10 κληρώσεις που αντιστοιχούσαν στους μήνες Ιανουάριο έως και Σεπτέμβριο (9 κληρώσεις) καθώς και το μήνα Νοέμβριο.

Οι κληρώσεις διενεργήθηκαν με ηλεκτρονικό τρόπο, χωρίς τη συμμετοχή κοινού ή ειδικών παρατηρητών που θα μπορούσαν να πιστοποιήσουν την ομαλή διεξαγωγή της διαδικασίας. Επίσης, δεν υπήρξε πληροφόρηση σχετικά με τον ανεξάρτητο πιστοποιημένο φορέα, ο οποίος σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1161/2017 θα συμμετέχει στην πραγματοποίηση των κληρώσεων όταν αυτές πραγματοποιούνται με ηλεκτρονικό τρόπο. Όλα αυτά συντέιναν στη **δημιουργία συνθηκών αδιαφάνειας και ενίσχυσαν το αίσθημα αναξιοπιστίας προς το ηλεκτρονικό σύστημα κληρώσεων.**

Σύμφωνα με δημοσιεύματα του Τύπου, από τις συνολικά ένδεκα (11) δημόσιες κληρώσεις προέκυψαν συνολικά **10.963** τυχεροί εκ των οποίων οι **είκοσι εννέα (29)** κέρδισαν από δύο χιλιάδες (**2.000**) ευρώ (κέρδισαν σε δύο διαφορετικές κληρώσεις) και **τέσσερις (4)** από τρεις χιλιάδες (**3.000**) ευρώ (κέρδισαν σε τρεις διαφορετικές μηνιαίες κληρώσεις).

Βασική προϋπόθεση για την διεξαγωγή μιας αξιόπιστης και αμερόληπτης κλήρωσης είναι ότι όλοι οι λαχνοί έχουν ίσες πιθανότητες στην ίδια κλήρωση και ότι κάθε κλήρωση αποτελεί ανεξάρτητο γεγονός από τις υπόλοιπες κληρώσεις.

Με βάση την κοινή λογική και τη στατιστική επιστήμη είναι εξαιρετικά απίθανο ένας φορολογούμενος από τους 6 περίπου εκατομμύρια συμμετέχοντες να κερδίσει δύο ή τρεις από τις ένδεκα διαφορετικές και ανεξάρτητες κληρώσεις, όπου κληρώνονται 1.000 από 1 και πλέον δισεκατομμύριο λαχνοί. Ακόμη κι αν θεωρήσουμε ότι νικητής διαθέτει αρκετά μεγαλύτερο αριθμό κλήρων από το μέσο όρο (περίπου 170 κλήροι), η πιθανότητα να κερδίσει πολλαπλές φορές σε τόσο μικρό διάστημα (11 κληρώσεις) είναι εξαιρετικά μικρή.

Επιπρόσθετα, η πιθανότητα να υπάρξουν περισσότεροι από έναν πολλαπλό νικητή, 29 στην πρώτη περίπτωση (2 νίκες) και 4 στην δεύτερη περίπτωση (τρεις νίκες), μειώνεται τόσο δραματικά που ουσιαστικά θα πρέπει να θεωρείται ανύπαρκτη σε μια δίκαιη και αμερόληπτη κλήρωση.

Κατόπιν των όσων αναλύθηκαν, βάσιμα προκύπτει ζήτημα αξιοπιστίας για το σύστημα δημόσιων κληρώσεων που χρησιμοποιείται από την Δ.ΗΛΕ.Δ. της Α.Α.Δ.Ε. στο πλαίσιο του Ν. 4446/2016 και εγείρονται σοβαρές αμφιβολίες για τη διαφάνεια των σχετικών διαδικασιών.

Επειδή είμαστε ιδιαίτερα ευαισθητοποιημένοι σε θέματα Διαφάνειας και Δικαιοσύνης,

Και επειδή έχουμε δεσμευτεί στην άσκηση κοινοβουλευτικού ελέγχου όπου υπάρχουν ενδείξεις αδικίας και άνισης μεταχείρισης των πολιτών

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Να μας γνωρίσετε τους λόγους για τους οποίους επιλέχθηκε η χρησιμοποίηση ηλεκτρονικής κληρωτίδας αντί της μηχανικής
2. Να μας γνωρίσετε τις τεχνικές λεπτομέρειες λειτουργίας της ηλεκτρονικής κληρωτίδας και τον τρόπο επιλογής του συγκεκριμένου συστήματος
3. Να μας γνωρίσετε αν ελέγχθηκε και πιστοποιήθηκε το εν λόγω ηλεκτρονικό σύστημα
4. Να μας γνωρίσετε με βάση το σύστημα ηλεκτρονικής κληρωτίδας που χρησιμοποιήθηκε, ποιες είναι οι πιθανότητες ύπαρξης πολλαπλών πολυνικητών. Συγκεκριμένα να μας γνωρίσετε ποιες οι πιθανότητες ύπαρξης 4 νικητών με 3 νίκες σε 11 κληρώσεις και ποιες είναι οι πιθανότητες ύπαρξης 29 νικητών με 2 νίκες σε 11 κληρώσεις.
5. Να μας γνωρίσετε τον ανεξάρτητο πιστοποιημένο φορέα που συμμετείχε στην διενέργεια των κληρώσεων με βάση το άρθρο 70 του Ν. 4446/2016 και τον τρόπο επιλογής του. Ποια η συνεισφορά του φορέα στο σχεδιασμό, αξιολόγηση και υλοποίηση του ηλεκτρονικού συστήματος και ποια η συμμετοχή του στον έλεγχο και πιστοποίηση των αποτελεσμάτων
6. Να μας γνωρίσετε τους λόγους για τους οποίους οι κληρώσεις πραγματοποιήθηκαν πίσω από “κλειστές πόρτες” και δεν έγινε ζωντανή τηλεοπτική προβολή της διαδικασίας
7. Να μας γνωρίσετε τις πρωτοβουλίες που θα λάβετε για την άμεση αποκατάσταση της αξιοπιστίας του συστήματος και την αύξηση της διαφάνειας της εν λόγω διαδικασίας

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Γιώργος Αμυράς, Β' Αθήνας

Γρηγόρης Ψαριανός, Β' Αθήνας

Γιάννης Κουτσούκος, Ν. Ηλείας

Θεόδωρος Παπαθεοδώρου, Ν. Αχαΐας